

บทความวิจัย (ม.ค. – มิ.ย. 57)

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

จินตนา ไทธานี, วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์, สุมลนิตย์ เกิดหนูวงศ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ 10110

email: jt.appleza@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับ แรงจูงใจ ของประชากรได้แก่ นักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,500 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร 390 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้คำนวณจากสูตรวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือวิจัยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .892 แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และเอฟ หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ให้ทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษา มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่า ด้านส่วนตัว มากเป็นอันดับแรก โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสังคม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการหาประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ และอันดับสุดท้าย ด้านอาชีพ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มทักษะและความชำนาญในวิชาชีพที่เรียน และต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เพื่อนำไปประกอบอาชีพใหม่ ๆ

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, หลักสูตรระยะสั้น, ศูนย์ฝึกอาชีพ

Received April 20, 2013 ; Accepted May 29, 2013

MOTIVATIONS FOR STUDENTS TO ENROLL IN INTENSIVE TRAINING COURSES AT THE BANGKOK METROPOLITAN OCCUPATIONAL TRAINING CENTERS

Jintana Thaithanee, Wutani Rojsomrith, Sumolnit Kerdnoonwong, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110,

email: jt.appleza@gmail.com

Abstract

This research was to study and compare the level of motivation of students at the Bangkok

Metropolitan Occupational Training Centers. A base of 2,500 persons provided a sample of 390 students for the Stratified Random Sampling. Convenience Sampling was used in the distribution questionnaires as research tools with a level of confidence .892 for the whole document. Statistics for data analysis were Frequency, Percentage , Mean, and Standard Deviation. The comparison was tested with the t-test and the F- value where difference were statistically significant. Pairs were tested using the Scheffe Method. Research findings showed that students have a complete motivation at the high level. The first ranking motivation was personal incentive for additional to make the most benefit of time. Secondly, in social incentive is to get more experience in new environment, and lastly in career incentive to increase professional skills and expertise in an opportunity for occupation.

Keywords: motivation, intensive training courses, occupational training centers.

บทนำ

ภูมิภาคของโลกมีความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนไทยทุกคน ทุกกลุ่มอายุ จะต้องได้รับความรู้ ได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อที่จะได้รู้เท่าทันและเตรียมความพร้อมรับมือให้สามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิต ได้อย่างเหมาะสม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพหรือความสามารถของบุคคล (Gagne'. 1977) และการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการให้ประสบการณ์หรือการปฏิบัติการ ทำให้บุคคลเกิดความสามารถในการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง (Worchel & Wayne, 1989) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นการลงทุนที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศ ดังนั้นกรุงเทพมหานคร ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของประเทศ จึงได้ร่วมกันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการจัดการทางการศึกษาขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนที่ไม่มีโอกาสเรียนในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยมุ่งให้ผู้ที่ไม่ได้มีโอกาสศึกษาวิชาชีพได้มีโอกาสศึกษาวิชาชีพระยะสั้น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดคือ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยและด้อยโอกาสทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะทางด้านวิชาชีพ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ลดปัญหาการว่างงาน โดยไม่จำกัดความรู้ อายุ เพศ และสถานภาพทางการสมรส ให้สามารถนำความรู้ ความสามารถที่ได้รับจากการฝึกไปประกอบอาชีพได้ กรุงเทพมหานคร จึงได้ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากรุงเทพฯ ระยะยาว 5 ยุทธศาสตร์โดย 1 ใน 5 ของยุทธศาสตร์นั้น เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของระบบโรงเรียน เป็นการจัดการศึกษานอกภาคบังคับ มุ่งเน้นการศึกษาในสาขาอาชีพ เพื่อไปประกอบกิจการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ผู้เข้าศึกษา สามารถนำไปพัฒนางาน หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีการประกอบอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีกลยุทธ์ดังต่อไปนี้ (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. 2552 , น. 55)1. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ

และการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนในกรุงเทพฯ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสพัฒนาความรู้และเทคนิคต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยได้อย่างเหมาะสม

2. พัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านอาชีพของชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงสถานศึกษาในระยะใกล้และมีรูปแบบการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ในสังกัดกองส่งเสริมอาชีพ ซึ่งสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพให้เป็นแหล่งความรู้ พัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้ ซึ่งกระจายอยู่ทั่วกรุงเทพมหานคร เพื่อรองรับปริมาณความต้องการของประชาชน ที่ต้องการประกอบอาชีพเพิ่มเติม เพื่อหารายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัว เป็นศูนย์การเรียนรู้แห่งหนึ่ง ทางด้านทักษะวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตของแต่ละเขตพื้นที่ ที่ศูนย์ฝึกอาชีพฯ ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร การดำเนินการเปิดการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ประชาชนทั่วไปของศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ได้รับความนิยมนจากประชาชนเป็นอย่างสูง และมีผู้สนใจเข้ามาสมัครเรียนในแต่ละศูนย์ เป็นจำนวนมาก เช่น แผนกวิชาชีพอาหาร หรือแผนกวิชาชีพนวด เมื่อเปิดรับสมัครจะมีนักศึกษาเข้ามาเรียนในแต่ละศูนย์ฯ เป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

แรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หมายถึง มูลเหตุจูงใจหรือสิ่งเร้าต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการ ชักนำหรือผลักดันให้บุคคลตัดสินใจเข้าเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แรงจูงใจส่วนบุคคลเป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเนื่องจากแต่ละคนจะมีความต้องการส่วนตัวที่ไม่เหมือนกัน ถึงแม้จะมีความต้องการในเรื่องเดียวกันก็ตาม (เต็มศักดิ์ คทวณิช. 2546) ดังนั้น แรงจูงใจในการเข้าศึกษาของนักศึกษา มีสาเหตุหรือแรงจูงใจที่แตกต่างกัน ในด้านต่างๆ เช่น แรงจูงใจส่วนตัว แรงจูงใจด้านอาชีพ และแรงจูงใจด้านสังคม เนื่องจากความต่างกันในด้านบุคคล อาชีพ และสภาพสังคม สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อพฤติกรรมโดยตรง ต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา (เอกชัย พรหมลักษณ์ และ พงษ์ ยงสกุลโรจน์, 2556, น. 54 – 58 ; Marcel, 2013, pp. 11 – 16).

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงแรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของนักศึกษา ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจเป็นตัวชี้ที่สำคัญของการตัดสินใจเข้าเรียนของนักศึกษา ผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบถึงระดับแรงจูงใจ ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อจะได้นำข้อมูลมาพัฒนาโครงการจัดการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการ ของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน คือ แรงจูงใจด้านส่วนตัว แรงจูงใจด้านอาชีพ และแรงจูงใจด้านสังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพ และเวลาเรียน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

วิธีวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ในศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 ศูนย์ หลักสูตร 80 ชั่วโมง ที่เรียนระหว่างวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ และระหว่างวันเสาร์ ถึงวันอาทิตย์ ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2556 ถึงวันที่ 29 ตุลาคม 2556 รวม 15 วัน จำนวน 2,500 คน กลุ่มตัวอย่าง 390 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนของประชากรตามสูตรของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2547, น. 105) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง, 2555) เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามแรงจูงใจด้านส่วนตัว ด้านอาชีพ และด้านสังคม จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น ด้านส่วนตัวเท่ากับ .881 ด้านอาชีพเท่ากับ .886 ด้านสังคมเท่ากับ .859 และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .892 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แรงจูงใจของนักศึกษา โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน. การเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ หมวดวิชาชีพ และเวลาเรียน โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบที และเอฟ เมื่อพบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็น รายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย และ อภิปรายผล

1. จากวัตถุประสงค์ ข้อ 1 พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจ โดยรวมในการเข้าศึกษาอยู่ในระดับมาก ($= 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยนักศึกษามีแรงจูงใจในด้านส่วนตัว เป็นอันดับแรก ($= 4.40$) รองลงมาด้านสังคม ($= 3.77$) และมีแรงจูงใจในด้านอาชีพ อยู่ในระดับมาก แต่อยู่อันดับสุดท้าย ($= 3.75$) ด้านส่วนตัว พบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในด้านส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ของศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนสามารถเลือกเรียนแผนกวิชาชีพที่ตนชื่นชอบได้อย่างอิสระ และยังเป็นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนยังไม่เคยได้เรียนรู้ นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ไปพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษามีแรงจูงใจ ในด้านส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก (วิชุดา นาคเถื่อน. 2549, น. 33 ; สุวรรณิ ยูเมธาวี, 2547, น. 59 - 60)

ด้านสังคม พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจในด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ของศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ เพื่อที่จะได้นำมาพัฒนาและปรับปรุงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษามีแรงจูงใจในด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (สุวรรณิ ยูเมธาวี, 2547, น. 59 - 60) ด้านอาชีพ พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจในด้านอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมา

จากหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันของศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปเพิ่มทักษะและความชำนาญในการประกอบอาชีพ ตลอดจนสามารถนำหลักสูตรที่เรียนไปเพิ่มพูนความรู้เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพใหม่ ๆ เพราะปัจจุบันการประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนเรา จึงทำให้คนเราต้องดิ้นรนขวนขวาย ศึกษา หาความรู้ให้กับตนเอง เพื่อจะได้นำความรู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องให้กับตนเอง และครอบครัว ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษามีแรงจูงใจในด้านอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Houle. 1961, pp. 15 -16; สะริญญา บุรณกิติ, 2546)

2. จากวัตถุประสงค์ ข้อ 2 พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีแรงจูงใจ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีแรงจูงใจ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในด้านอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในด้านอาชีพ และด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ด้านส่วนตัวไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจ ในด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจ ในด้านอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่เรียนหมวดวิชาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีเวลาเรียนต่างกัน มีแรงจูงใจโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักศึกษาที่มีเพศ หมวดวิชาชีพ และเวลาเรียน แตกต่างกัน มีแรงจูงใจ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน อีกทั้งสังคมไทยเป็นสังคมประชาธิปไตย ดังนั้นในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าเพศชายและเพศหญิงย่อมมีสิทธิในการเข้าเรียนฝึกอาชีพได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่านักศึกษาจะเลือกเรียนหมวดวิชาชีพใดก็ตาม ย่อมมีความต้องการ หรือมีแรงจูงใจที่จะเลือกเรียนวิชาชีพที่ตนเองชื่นชอบ สนใจ เหมาะสมกับความรู้ และความถนัดของตนเอง เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ อีกทั้ง ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ได้เปิดโอกาสให้กับผู้ที่มีความสนใจในด้านอาชีพได้เข้ามาเรียนได้ตามความสะดวก ซึ่งสามารถเลือกเรียนในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ หรือวันเสาร์และวันอาทิตย์ แล้วแต่ผู้เรียนจะเลือกเรียน ตามความต้องการ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาที่มีเพศ หมวดวิชาชีพ และเวลาเรียน แตกต่างกัน มีแรงจูงใจ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน (ศิริวรรณ สุรินทร์, 2548)

นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาในด้านอาชีพแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะอายุของผู้เรียนมีได้เป็นตัวแปรและอุปสรรคที่สำคัญ ในการที่จะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนฝึกอาชีพแตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้เข้าเรียนทุกวัยต่างก็มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาอาชีพให้เกิด

ประสิทธิภาพ หรือนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ หรือหารายได้พิเศษ เพราะฉะนั้นนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ย่อมต้องเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในด้านอาชีพแตกต่างกัน (สระริญญา บุรณกิติ, 2546)

นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาในด้านอาชีพและด้านสังคมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีการศึกษาน้อย โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา หรือเทียบเท่าซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานในระดับล่าง มีรายได้น้อย จึงต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ทางด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะทั้งทางด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อที่จะหางานได้ง่ายขึ้น และประกอบอาชีพได้ดีขึ้น หรือเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง นอกจากนี้กลุ่มนักศึกษาดังกล่าว ยังต้องการที่จะเปลี่ยนบทบาททางสังคม อีกทั้งยังต้องการหาประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จ ในหน้าที่การงาน ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีแรงจูงใจในด้านอาชีพและด้านสังคมแตกต่างกัน (เติมศักดิ์ คทวนิช 2546, น. 152- 155 ; สุวรรณา สุภาพจน์ 2546 , น. 15-16)

นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาในด้านสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ ซึ่งยังไม่มี ความมั่นคงทางการเงิน ประกอบกับยังไม่ได้ประกอบอาชีพ จึงต้องการที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานกับผู้อื่น อีกทั้งต้องการที่จะสร้างมิตรสัมพันธ์กับผู้อื่น ตลอดจนต้องการรู้จักบุคคลที่ประกอบอาชีพที่หลากหลาย ซึ่งอาจนำประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานกับผู้อื่นมาพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในด้านสังคมแตกต่างกัน (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2547 , น. 8-43)

นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาในด้านอาชีพแตกต่างกันอาจเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันตกต่ำ ผู้ที่ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้น้อย จึงจำเป็นต้องดิ้นรนแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อจะนำความรู้มาหารายได้พิเศษที่จะนำไปใช้จ่ายในครอบครัว การที่จะยกระดับรายได้ให้เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มทักษะ การประกอบอาชีพของตนเองให้สูงขึ้น ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้มากกว่า อาจจะดำเนินชีวิตในสังคมได้โดยไม่ยากลำบากนัก จึงอาจมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนฝึกอาชีพ ในด้านอาชีพน้อยกว่าผู้ที่ไม่มีรายได้ และผู้ที่มีรายได้น้อย ซึ่งมักจะมีความสนใจในการที่จะผลักดันตนเองให้มีสภาพชีวิตที่ดีกว่าซึ่งเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจ ในด้านอาชีพแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ ขัดแย้งกับงานวิจัยของสระริญญา บุรณกิติ (2546)

3. จากวัตถุประสงค์ ข้อ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของนักศึกษาในศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

ด้านส่วนตัว พบว่า ควรสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ แต่มีปัญหาในด้านค่าใช้จ่ายในการเรียนที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ให้มีความรู้ ทักษะอาชีพ ความชำนาญมากยิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป เพื่อที่จะเปิดร้านประกอบอาชีพเป็นของตนเอง

ด้านอาชีพ พบว่า ต้องการให้หน่วยงานของรัฐ รับคนจากศูนย์ไปทำงานยังสถานประกอบการต่างๆ ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาที่จบหลักสูตรบางคนไม่สามารถหางานทำได้ เนื่องจากสถานประกอบการไม่ให้ความเชื่อมั่น ซึ่งทางหน่วยงานรัฐควรมีการประสานงานกับสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อรับนักศึกษาเข้าทำงาน

ด้านสังคม พบว่า ควรมีการติดต่อประสานงานกลุ่มอาชีพ หรืองานด้านอื่นๆ ตลอดจนให้นักศึกษาได้ฝึกงาน เพื่อใช้เสริมประสบการณ์หรือประยุกต์อาชีพ ที่เป็นเช่นนี้เพราะทางนักศึกษาไม่ค่อยได้มีโอกาสในการดูงานเกี่ยวกับอาชีพที่ตนได้ศึกษา อีกทั้งทางศูนย์ยังไม่มีให้นักศึกษาไปฝึกงานตามสถานประกอบการ เพื่อสร้างประสบการณ์หรือประยุกต์อาชีพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อ 2 ที่พบว่านักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปและมีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ซึ่งส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเข้ามาเรียนฝึกอาชีพในด้านส่วนตัวมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านสังคม และอันดับสุดท้าย ด้านอาชีพ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผลการวิจัยที่ได้ นั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโครงการ ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา ก่อนเรียนฝึกอาชีพและหลังจากจบหลักสูตรที่เรียนแล้ว เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรระยะสั้น ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาเรียนฝึกอาชีพ รวมถึงควรประสานงานกับกรมแรงงาน หรือบริษัทเอกชนอื่นๆ ในการจัดหางานเพื่อรองรับนักศึกษาที่จบหลักสูตรแล้วเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น ให้ทั่วถึงและครอบคลุมทุกเขต เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงศูนย์ฝึกอาชีพได้ง่าย และควรเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงในวิชาชีพนั้นๆ มาทำการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์โดยตรงให้กับนักศึกษา เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้นักศึกษามีความสนใจในวิชาชีพนั้นมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง. (2555). ค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2556 จาก teacher.aru.ac.th/waraporn/images/stories/pdf/sample-size.pdf.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วิชุดา นาคเถื่อน. (2549). ความคาดหวังในการนำความรู้ไปใช้ของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .สารนิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ และคณะ. (2547). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ สุวินท์. (2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. ปริญญานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สระริญา บุณกิติ. (2546). ความคาดหวังในการนำความรู้ไปใช้ของผู้เรียนฝึกอาชีพ ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร สวนลุ่มพินิจ. ปริญญานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณ สุภาพจน์. (2546). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัด

- กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุวรรณี ยูเมธาวี. (2547). แรงจูงใจในการเลือกเรียน สาขาวิชาการบัญชี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน. สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2547). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2556, จาก http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/SummaryPlan11_thai.pdf.
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. (2552). แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 12 ปี (พ.ศ. 2552-2563) กรุงเทพมหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ : ดาวฤกษ์ คอมมู นิเคชั่นส์.
- เอกชัย พรหมลักษ์ และ พจน์ ยงสกุลโรจน์. (2556, กรกฎาคม – ธันวาคม). กระบวนการตัดสินใจและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาในกลุ่มสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 10, 54 – 58.
- Gagne, R.M. (1977). *The Conditions of Learning*. (3 rd) ed. New York : Holt, Rinehart and Winston Inc.
- Houle, Cyril O. (1961). *The Inquiry Mild*. Madison, Wisc, : University of Wisconsin Press.
- Marcle, De Vries. (2013, January – June). Factors Influencing Ubon Ratchathani Students' Selection of a Suitable English Language Bachelor of Business Administration Program. UMT-POLY JOURNAL. 10, 11 – 16.
- Worchel, Stephen. and Shebilske, Wayne. (1989). *Psychology Principles and Applications*. Englewood Cliffs N.J. : Prentice-Hall.

